

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 90/25

Люксембург, 10 юли 2025 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-797/23 | Meta Platforms Ireland (Справедливо обезщетение)

Генерален адвокат Szpunar : държавите членки могат да приемат мерки за подкрепа, за да гарантират ефективността на правата на издателите на публикации в пресата, при условие че тези мерки не засягат свободата на договаряне

Цифровата революция разтърси дълбоко медийния сектор и по-специално сектора на печатните издания, който е изправен пред променящите се навици на потребителите, развитието на електронни издания онлайн и конкуренцията на новите цифрови канали. Тези промени водят до драстичен спад на приходите на издателите, застрашавайки техния бизнес модел и ключовата им роля в демократичните общества. За да се преодолее този проблем, са предприети различни законодателни инициативи, включително разпоредби на Европейския съюз за въвеждане на нови права върху интелектуалната собственост в полза на издателите на публикации в пресата. Тези мерки обаче пораждат сериозни критики по отношение на тяхната ефикасност и законосъобразност.

В настоящото дело Съдът е призован да се произнесе по съвместимостта на италианското законодателство за транспониране на Директивата за авторското право в цифровия единен пазар (наричана по-нататък „Директивата“)¹. С тази директива се въвежда специфично сродно право в полза на издателите на публикации в пресата за онлайн използване на техните публикации от доставчиците на услуги на информационното общество (ДУИО), като дружеството Meta Platforms Ireland Limited (Meta).

Meta, което по-специално управлява социалната мрежа Facebook, подава жалба пред Регионалния административен съд Лацио (Италия) за отмяна на решение на италианския орган за регулиране на съобщенията (AGCOM). Meta оспорва съвместимостта на това решение и на приложимото италианско законодателство с правото на Съюза, по-специално с Директивата и с Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

Тъй като счита, че тези въпроси пораждат съмнения относно тълкуването на правото на Съюза, италианският съд решава да отправи преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз. Той поставя въпроси по-специално относно естеството на това право, задълженията, наложени на ДУИО, както и за ролята, възложена на AGCOM в рамките на преговорите между издателите и платформите.

В заключението си, представено днес, генералният адвокат Maciej Szpunar приема, че **правата, които законодателят на Съюза е желал да предостави на издателите на публикации в пресата, нямат общия характер на авторското право или на други сродни права**. Всъщност те нямат за цел просто да позволят на издателите на публикации в пресата да се противопоставят на използването на техните публикации от ДУИО без насрещна финансова престация. Такова противопоставяне потенциално би било по-вредно за издателите, отколкото за ДУИО. Целта на посочените мерки е по-скоро да се установят условията, при които тези публикации се използват ефективно, като същевременно се даде възможност на

издателите да получават справедлив дял от приходите на ДУИО от това използване.

Ето защо държавите членки трябва да разполагат със свобода на действие, за да гарантират ефективността на тези права. Така мерки като задължението на ДУИО да започнат преговори, да предоставят определена информация или да не ограничават видимостта на съдържанието на издателите по време на тези преговори **по принцип не противоречат на Директивата, тъй като не задължават да се сключи договор или да се извърши плащане без реално или предвидено използване.**

Предоставените на AGCOM правомощия — включително определянето на примерни критерии за възнаграждение, разрешаването на разногласия и упражняването на контрол върху задължението за предоставяне на информация — са допустими, ако остават в рамките на подпомагането и не лишават страните от свободата им на договаряне. Тези механизми имат за цел да възстановят равновесието на пазар, който се характеризира със силна асиметрия между платформите и издателите.

Накрая, според генералния адвокат така въведените ограничения не засягат свободата на стопанска инициатива, защитена от Хартата, тъй като преследват цел от общ интерес, призната от европейския законодател: засилване на икономическата жизнеспособност на пресата като основен стълб на демокрацията.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предлагат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Оттук нататък съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на заключението се публикува на уебсайта CURIA в деня на представянето му.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от прочитането на заключението могат да се намерят на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ [Директива \(ЕС\) 2019/790](#) на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар.